

پرشنبه - ۱۵ کانون اول ۱۹۲۷

جلد : ۹

پشتی سنه - نومرو ۱۰۰

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی پانده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله علمی

آبونه شرطری : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیانگی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدور .

مجموعه مزه پشته طبعی تنسیب

ایدله بن از لرل اعاده ایدلر .

هر آیه برنجی داره پشتی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرانی مجموعدر .

تشریف

قضا زده

دکتر بولجیسی جوقدن حاضر لائمشدی .
هر صباح ساحله اینر واوزون واوزون هوایی ،
صورلی تدقیق ایدردی . فقط یولالماشی
آنی زمان ممکن المادی . کور نلراونی
جوق بحریکسز و قورقاق بولولردی ،
حالوکه بولجی ، ساده جه متردددی . ایچنده ،
هوانک الک مساعدیله ده کیک لک سا کتتی
و بالخاصه کیمک الک صارصیتسینیزنی بولوق
اندیشه می واردی . اوکا کوره کوکده خفیف
بر شینتی بر فریطینا ، صولرده بللی ، ایرسز
بر چیرپیتی طغیان باشلانجی ایدی و یویوک
نتیجه لر ، جوق وقت کوچوک علامت لک
آرقاسندن کلردی . بولجی ، مقدمه سز
اثرلی هیچ حساب قاتماوردی .
بولجینک بکله میسی ، کرجه اورون
سوردی . فقط او ، بکون دیکز جیقاچقندر
امیندی . چونکه ساحله اوطور بیوردی
و صولر ، ایریشه یلکاری هر شیئی ناصیل
اولسا چکوب سوروکارلردی .
بر صباح دکر ، صانکه کندی قایب
ایتدیده . بر طاتی صو کولی حالت کیردی .
ایلیق بر تشرین ک نشنک ایصیتدینی ساحله
بونون بویله اوزامش ، اوجاق باشنده یاتان
برکدی کی میریتسینی یله کسمدیدی . هر کون
اونک بوز یردن باش قایران بوز دالغاسیله
چارپیشغه آلیشمش قوشلر ، کاه قومله
دیزلی پورسلان او یوخاقلری آند براق کاه
یرله سریش دیکز کوپوکندن صیرالری
خاطرلاراق اوزاقده جانسز دوریورلر ،
ایشسز قالمشارک صیقیتسینی دوپویور و
دوپویورلردی .
مع ماقیه دیکز بولجیسی بو اذابه یایاشی
قالدی . اونک ایچون اکنیکه جیقاچق زمان
کلشیدی . چونکه جوق خفیف ، بیشیکنده
اویویان بر بیک نفسی قادار ، ایرسز بر روزکار
اسیور و صولرک یوزی ، اوزرنده اوزون
بر ایپکی ائک دولاشان توزی بر صالون

ملهم اریایی :

مجلس مرقندر جانی قالدیر
عاقبتلر اولسون ایچ اقدم ایچ
جال پاککنده قاتی قالدیر
زیارتلر اولسون ایچ اقدم ایچ
پریک یا ملک ظهور آلمهدک
مجلس عشاق مغمور ایلدک
جام رغوایی بر نور ایلدک
شطارتلر اولسون ایچ اقدم ایچ
جیق اوطور نختکده سکوت ایله
رقب بدخواهه خصومت ایله
بادشاهسک بوکون حکومت ایله
عدالتلر اولسون ایچ اقدم ایچ
کوهری بوکونه دولت سنکدر
بار ایله مدهمسک فرمت سنکدر
آل اقدم جانی نوبت سنکدر
آب حیاطلر اولسون ایچ اقدم ایچ
کوهر

تایوبی بوکشمک وزره قاتقان ، ازکاه قادی ،
اسلام ، خریستانلارک قیام حانده ، صولقطه
قادر دوکولن کوز باشلرند هب عینی حرمت
و محبت خارلرندن ملهم نأزلی کوردک
بحریه صنعتکارلرک الک اوکده خوشوعوس
ایل جالیدینی شوپنک « مان ماری » ، نهمیندار
بر وضیتده ایدی : نأزلی افقده کی قدرتی ایله
شرق نغمه لریک بر آرز و نسنده بوکله ایرکن ،
بر شرقی یسته کاره قاری صولک حرمت وجیهیسی
ایفا ایدییوردی . مدفته موزیقه ایله کوپورولن
ایک تونک موسیقی منتسبده حق ک اولیوردی .
هر غریب قصاده رکه ، بالذات ایستایی شوپن ،
جنارمنسک آلمان موزارک « وریک » ی ایله قالدیر یانسی
صولک دقتلرند وصیت ایتمشدی : موزارک ، اولوم
دوشه کندنه اکن یله دوداقلرنده دولان نغمه
ایسه او وریکمه بعضی سطرلری کیرمیدی ؟
صنعتک سسی ملی اولدینی قادر برشردی .
موده رن موسیقی تفتیق تحصیل ایتدنه ، و مودرند
موسیقی کوتلوری آتادن — که بو کوتلوره ،
صنعتکارلر قادار ، دیکلر یوب آکایانرند . محاضر
هیچ بر جدی بیکلک حرکتی میده اکنیزمه بیکجیز
بولنده کی تدقیق لر بری یازمده آرتیق دوام
ایده ییلر .
میحال زاده

محمدرزاعف

بر تصحیح — چکن مقاله سوکندکی (ژول
روا آنه) نک معروف بر فرقیسی ، من بر اداتک
و نوبلایی بوزندن معکوس بر معانده چیقشدر .
هیخته بنام مذکور فقره کی تکرار ایدیور :
« عرب موسیقینک ابروی و وسقلری حفته
عصر بر موسیقی صنعت ایله مقایسه صورته کجملر
چقاریلماشی منطقی و قانددلی اولور . بونون
اشدائی صنعتگر کی بوموسیقی آلا ق ایچونده ،
اونی محیط وزمان ایچنده بولونمده کیک سته
کری به رجوع ایتک لازمه ... صوکارا ، عینی
مقاله نک ایلک ستونی اوزارلرندکی « شدله تعقیب »
دقته تعقیب « اولاجقدر — م . ر .

منحصر قلاچقدر . [۱] حق بک شاکر دلرینه
« تاریخی قونسلر » شموری تعلیم ایدمه لک
بر فکر سوپه سنده دکلیدی ، تلیم ایتک ایشینه ده
کلردی . شرق و غرب صنعتلری عینی سوپه ده
کوردک بولایی برایی برپه سته مالکدی : یلا
خانم کی . « تاریخی قونسلر » عیدیک « موده رن
موسیقی قونسلر » نه ننتله هر برده هیچ مابه
سنده قالدی یقه بالنا سیه علاوه ایدمه لک ایشینه زده
هنوز بوطیبی نسبت نقر ایش کلردی .
اوده ، موده رن موسیقی قونسلرک اکثری
محافظه ایسی ، طبیعی حالدر : چونکه ، جمیتلر
برخی دجه ده عصری صنعت برلری و دوشورلر
قدیمات موزلرک تاسی صوکارا کایر [۲] .
عینی وجهه ، « تاریخی قونسلر » ده ، « هرکتلی
صنعتلر » دن ممدود اولان موسیقینک « هرکتلی
موزی » فی تشکیل ایدوب — ساز و نوله موزه .
لریک متممی درلر موسیورل ایله دیکر سنسز
قلرک آرزولردی ، شرق مملکتلرند ، چالانلری
و آکایانلری ایله بو یوله برده متمم و جدی
« هرکتلی موزه » نک باشمانه بونون منورلرجه
اعتنا اولونماشی ، علما ایچانک اجرایی درلر بوله
بر تثبیت و قوعنده حق بک جوق آزانچقدر .
مستشرقلر شرقده موده رن صنعت کوتلورینک
انتشاری مقتد — یوز سوله مزار ، چونکه بونک
اجتنابی امکاندیز برپه مسئله سی اولدینی یایلر .
حق بک مسک شفته ، چالیشانفته و وظیفه
لرندکی انتظام و بولرکنه دلیل صایق لومسزدر .
چونکه بو سوره یی یلمه یی یوقدر .
بالاسنک و بویوک بالاسنک جمیتلری ، بتمش
برایشده ادراک ایتدینی ایچون — اسکی جمیتلر
معنونه هر شیئی ثوارت ایش بولویوردی .
جوق شیلر ، خوش حکاملر یایلردی . نواشی
و کولر یوزی ایله طایفوب ، ائی اوک اوزره
هر یانه بالاشیمزده ، باشمزه و کندی آق
صاج و صفاته دکر برندن قاتلار ، بوزندن بر
آک اسکیک اولان طاتی قیسی ایله « استغفره
اوغلر ! » دیر ، ائی چکر دی .
اسکی صنعتکارلرک جنارلرندکی آجتاج
حال ایله حق بک تدفین راسمه سنده ایتک
شدی بزی دوشونوردی . خاقمزه هر هانکی
بر آجتاده سالک صنعتکاره حرمت بولنده کی فکر
انکشافی معنونه قید ایتدک .
اکری قایتکی قورق — وقاقلرند دوام ایدن
حافظه سسلر ایله خانام ایدلرک سرلرند ،
[۱] بر نقطه ی خاطر لائق ایسته رز : اسکی
آزیرلرک تاریخی قونسلرله انحصاری ، سوق
طبیعی حالت ایش اعتبارلرک آرزولرند باشقا
بر شیئه اهریت و بریمه ی بسط خنقه مخصوص بعضی
موسیقیرک اوزراندن قاتلجایی مناسب تقصیر ایتدی
خالق موسیقیرک ، جاری ایلرکده کی ساده
کفته لری زم ایدن ، حفظی قولای ، و بسط
سازلرله چالینیر ، خوچایز تحصیل ممکنر بونور .
لری واردر ، شرق ایله غربده آکاشی یوقاری
یکدیرلرینه معادل سوپه درلر . اوزرندن ، خصوصی
مجلسلرندن باشقا هیچ بر قونسلر صالونده یلری
یوقدر . کیتاره ، لالومه ، و ژاپونیده (قوطو)
شرقیلری کی .
[۲] هر مدنی مملکتده بر موزیه مقابل
یوزلرجه مکتب واردور .

دالغالر

وور دالغالر شوکاردی بیلدیرلر سونون ؟
ایسز کچه، قورقونچ قازاندانلر دوتون ...
قوش دالغا، قودوروش کی ساحلره آتلا ؟
دوش دالغا چنن طاشلره، فریادله چانلا ...
دوی دالغا، بدم دزدی، قلم کی چالغان ؟
وور دالغا، بدم باغریه، باغرم سکا قالغان ...
قلبعده آکآن صوک کلی غم اولره یاقدی ؟
شادی اویار، یاقینک سیرینه یاقدی !
ای دالغالر، انکینده قوشان داغ کی دولر،
چارپکده سوز بلکه شو باغرمده آلهولر ...

صائب معمر

نک قارشینده کنیشلن هر تبسم بیاض اولور.
دیز ناصیل قیاردی، دالغالر ناصیل
آغیز لری آجیدی وکی ناصیل نامیز،
نشانیز قالدی، بولجی هیچ بر شئی فرق
ایتمه دی. زیرا بوتون ونلر بر کجه نك ایچنده
اولدی. کجه، اور تاسنده کاه برهاله وکاه
بر مضحکه تئیل ایدیلن محائب بر مخنه نك سیاه
پرده سیدر. آرقاسنده نئی صاقلادینی بللی
اولماز. یالکز آجیلدینی زمان سیرجیلر
هر شئی قورولوب حاضر لاشش کورولر.
بولجی ده بر سیرجی ایدی وکورکوسی
بوقادارله قالدی. کندینی قورقو و خلجاندن
قایب ایتدیکی بر کجه نك صباحنده صولری
وجودی قوجاقلامش بولدی. سیال سینه منده
عدمی بوموشاقلاشدیران بر دالغانو بر یوصون
کی قایدیریور وکاه براوجندن، کاه اوته کندن
چکیشدیروب یوتغه چایشیوردی. فقط
بو آراق قیریق دیررهک پارچانی بولجینک
کوکسنه ووردی. کندی باشنه آری برخرا به
اولان بوکی آرتیق، بولجی بو هوا وحیات
باعلا یاسیلدی. اونک ایچون بولجی، قولار بنک
قالان قوتیه آتاج پارچاسنه صاریلدی و آرتیق
قور تولدینی قن ایدرمک ایچنده برفرح دودیدی.

*

قناز ددی بکا رسینه ما شریدی کوستر.
مشدی. فقط اونی اصل کندیتزه، کورمه دیکیزی
ادها ایدمک کیمدر ...؟

بهج انور

ایکینیلر حیقار لر، ونلر نون صایقلامادر
واوزمان اوقولی صونی آغیر برکاس باصمشدر.
دالغالر کندو سیمز، بری رینه جاربار.
دالغا باشلری، کورپوش آغیزله بکزر.
برتولر آجیلاماز، و اوچا تعلیمی پایان
آق بابا یادر، لری کی چیرینیر دورولر.
بونکله رابردکیز، بوتون کتله سیله اویور.
چونکه کاس، بر حقیقت دکلدر. شیطان
کلاهی کیمش براعجوبدر. تماماً قایب اولایله.
جکی کی قورقونچ بر وقعه شکلی ده آلابیلر.
ایشته دیز بولجیسی، سیاحتنک ایلک
کیجه سنده، صباحه قادار بو اعجوبه بی
تشیخه چالیشدی. صولرک میرلینسی
دویمش واکا اوزاق رخومردانما ایشیتور
کی کلشدی. اولا اور ندیکنی قن ایتدی.
یوله قادار دد صوکرا جیفدینی خاطر لادی
و کندینی قورقدلغه اوزغاش بولدی.
ذاتاً ترده، اناسده بر طاشان خلقی حصوله
کترر. فقط عینی زمانده ایچنه بر امید
کولکسی ووردی، چونکه امید، بر بولولدر؛
قایلی هوارک ائرد. و اوستمزده یالکز
کولکسی واردر. ونک ایچون بولجی،
انتظار ایتدی.

اونک قافاسنی خرافلر ایشله مشدی.
زمانی نک رقلره ارچلردی. اوج، بش ...
دوقوز ... دیه. بکه ییشنه بو تلقین سینه
اویوردی. فقط دیز کیتدکجه قاشلیرنی
جادی، کیتدکجه یوزنی قرار دتی و فیرطناسنی،
طبیق. دنیا کی، بدی کونده خلاق ایتدی.
آرتیق شیمشک جاقش، بیلدیریم باطلامشدی.
اوزمان بولجی، کوشک اراده سنک ییکیلدیکی
دویدی. حالبوکه بو، بر طبیعت اونییدر
وداما جاپوق قریبانی تأمین ایدر. بولجی،
غفلت ایچنده ایدی. صادی که بوغوشمق
ایچون قوت بولیور، باشی قالدیردی و بختنه
کولک ایتده دی. فقط بوتسم یازم قالدی؛
برسلا قیت کی دامالامان دودیدی. چونکه
طالع هر کسدن قوتلدر و قدره کولک کسه نك
جدی دکلدر بوتسم، بیاضی ده. چونکه
ایکی قالسز دوداغلر آراسنده آجوب بر فیرطینا.

زمنی کی آخجاق خارمله نیو دی. کورونورده
اوقار صالیتی، ولو سه یلیر بر کوکس
کیرمه سی قیلاندن کوجوک بر حرکت بیله
یوقدی. لوطلرده، صوده آرین قار
پارچاری کی فرقته وارادن دانیلشدر
و ذره لرده دیز رطوبتی، دیز قوقوی
طاشیان روزکاره قارشیلردی.

بولجی آرتیق بکه مک ایتسمه دی.
بو هوای ده قاجیر سه بوسبوتون قاراده
ولا جقندن قورقدی و نهایت برملش برقرار
حضور بیله قوش قوشه ساحله کلدی. اوراده
بیاض بلیکنی بر بیاض کی واردی. بولجی
بوکا بیدنی و جوزونجه شیشکین بر مانویلا
یاراغه بکزمین بلیکن، اونی، جو بوقره
کچرملش جون چیچک لری کی کولومسین
بیاض مارطی صبرالری خذاسندن آلاق
آجیقلره اوچوردی.

بیاض کی، آرقاسنده بیاض بر ایز
بر اویوردی. کوهک کوشک کسکین بر
بیاضانی واردی. دیزده، اولک عکس لریله
بیاض قویولجیملر صاچیلردی. صولره این
افکار بیاض، آرقاده قالان قومسال ساحل
چرکیسی بیاض، هر شی بیاضدی. فقط
بیاض ساق، بولوم و یوقاق رنکیدر، عدم
قپسندن کیرکن بورونولن رنکر. بولجی،
بونکله دیزه جیقیلردی.

کجه یاقلاشمنجه غروب، دالغالرک صبرته
قالی بر احرام کیدیردی. دیز بر حکمداردر
ومانطوسی، قدیم عصرلره حکمران اولمش
مغرور مشیولر کی ارغوان رنککدر.
کونش هر آتشم بو مانطوی آیر، کندی
آلیله دیزک اوموز لرینه آتار.

بولجی ده، یذریکی کی ده بو نکدن
خفیف بر بذهک سرایت ایتدی و آتشمک
ایلمک قارائلی باصارکن بیاض بلیکن، تانلری
دوشوب پورصومش قوجامان بر نار قابوخی
کی صالاندی.

کجه وقی صولر بعضاً سس سسز اولورلر.
چونکه دیز راحت براوقوددر. بعضاده،
انسان روحنه مهم بر قورقو دولدران غریب